

Sisekaitseakadeemia

Päästekolledž

Toomas Vernik

HÄDAOLUKORRA JA TOIMEPIDEVUSE RISKIANALÜÜSI
KORRALDUS KOV TASANDIL

(KOHTLA-NÕMME VALLAVALITSUSE NÄITEL)

Lõputöö

Juhendaja:

Kriisireguleerimisbüroo

Vanemspetsialist

Diana Belyaeva

Kaasjuhendaja:

Kriisireguleerimis õppetool

Juhataja-lektor

Ants Tammepuu

Tallinn 2011

LÕPUTÖÖ ANNOTATSIOON

Sisekaitseakadeemia

Kolledž: Sisekaitseakadeemia	Kuu ja aasta: mai 2011
Töö pealkiri: Hädaolukorra ja toimepidevuse riskianalüüsi korraldus KOV tasandil (Kohtla-Nõmme vallavalitsuse näitel)	
Töö autor: Toomas Vernik	Olen nõus oma lõputöö kättesaadavaks tegemisega elektroonilises keskkonnas.
Allkiri:	
<p>Lühikokkuvõte: Töö eesmärk - kaardistada valla võimekus tagada viis põhiteenust ja valda tabada võivad hädaolukorrad ning teostada esmane toimepidevuse riskianalüüs elutähtsa teenuse osutamise osalist või täielikku katkestust põhjustavatest ohtudest.</p> <p>Käesolev lõputöö koosneb mõistete selgitustest, sissejuhatusest, kolmest alapunktist, kokkuvõttest, venekeelsest kokkuvõttest ja neljast lisast. Antud tööd saab Kohtla-Nõmme vald kasutada oma valla toimepidevuse riskianalüüsi täiendamisel, samuti on võimalik neid andmeid kasutada regionaalses kriisireguleerimise plaanis. Töö käigus kaardistas autor koostöös valla esindajatega esmased erinevad ressursivõimekused, mida saab vald kasutada hädaolukordade lahendamiseks.</p>	
Võtmesõnad: hädaolukord, riskianalüüs, kohalik omavalitsus, riskiklass	
Ключевые слова: чрезвычайные ситуации, анализ рисков, местное самоуправление, класс риска	
Säilitamise koht: Sisekaitseakadeemia raamatukogu	
Kaitsmisele lubatud	
Kolledži direktor: Margus Möldri	Allkiri:
Vastab lõputöö nõuetele	
Juhendaja: Diana Belyaeva	Allkiri:

SISUKORD

LÕPUTÖÖ ANNOTATSIOON	2
SISUKORD	3
MÕISTETE JA LÜHENDITE SELGITUS.....	6
SISSEJUHATUS.....	8
1. KOV ISELOOMUSTUS	10
1.1. Rahvastik.....	11
1.2. Valla arengukava	13
1.2.1. Arenenud infrastruktuuriga elu- ja puhkekeskkond.....	13
1.2.2. Sotsiaalsfäär ja haridus.....	14
1.2.3. Ettevõtlusvõrgustik ja vabaaja veetmise võimalused.....	14
2. VIIS PÕHITEENUST MIDA PEAB KOV TAGAMA	15
2.1. Kaugküttesüsteemi toimimine	16
2.2. Valla teede ja linnatänavate korrashoiu toimimine.....	16
2.3. Veevarustuse ja kanalisatsiooni, sealhulgas reoveepuhastite toimimine	17
2.3.1. Kohtla asula ühisveevärk (Juurdeveo tn. puurkaev)	18
2.3.2. Kohtla-Nõmme asula ühisveevärk (Kreuksi tn. puurkaev).	18
2.3.3. Kanaliseatsioon.....	19
2.4. Jäätmehoolduse toimimine	20
2.5. Valla- või linnasisese ühistranspordi toimimine	21
3. HÄDAOLUKORRAD JA RISKIDE MÄÄRATLUS	22
3.1. Raudtee.....	23
3.1.1. Kolmandate isikute viibimine jaama territooriumil	23

3.1.2.	Veeremi mahaminek jaamas või jaamavahel	24
3.1.3.	Kokkupõrge jaamas või jaamavahel	24
3.1.4.	Kokkupõrked raudteeülesõidukohtadel	25
3.1.5.	Veeremi tulekahju jaamas või jaamavahel	25
3.1.6.	Riskiklassi määramine	26
3.2.	Kohtla-Järve tööstus	26
3.2.1.	Riskiklassi määramine	27
3.3.	Vanad tööstushooned, kaevandused	27
3.3.1.	Riskiklassi määramine	28
3.4.	Transpordivahendite avariid	28
3.4.1.	Riskiklassi määramine	29
3.5.	Ulatuslik maapinna, pinnaveekogu või põhjavee reostus sisemaal	29
3.5.1.	Ulatuslik maapinna reostus	29
3.5.2.	Ulatuslik pinnaveekogu reostus	29
3.5.3.	Ulatuslik põhjavee reostus	30
3.5.4.	Õnnetus suurõnnetuse ohuga ettevõttes	30
3.5.5.	Õnnetus kemikaalide transpordil	31
3.5.6.	Riskiklassi määramine	31
3.6.	Ilmastikust tingitud hädaolukorrad	31
3.6.1.	Erakordselt külm ilm	32
3.6.2.	Riskiklassi määramine	33
3.6.3.	Erakordselt kuum ilm	33
3.6.4.	Riskiklassi määramine	33
3.6.5.	Torm	33
3.6.6.	Riskiklassi määramine	35
3.7.	Elektri- ja sidekatkestus	35

KOKKUVÕTE.....	36
PE3IOME.....	37
KASUTATUD ALLIKAD	39
LISA 1. INTERVJUUKÜSIMUSED KOHTLA-NÕMME VALLAVALITSUSE ESINDAJATELE.....	42
LISA 2. MEMO MAAPINNA PÕLENGU KOHTA KOHTLA-NÕMME VALLAS ..	45
LISA 3. RESSURSIPLAAN (TEHNIKA, MAJUTUS, TOITLUSTUS, JNE.).....	46
LISA 4. KOHTLA-NÕMME KRIISIKOMISJONI KOOSSEIS	48
LISA 5 RISKIMAATRIKS	Error! Bookmark not defined.

MÕISTETE JA LÜHENDITE SELGITUS

Käesolevas töös on kasutatud järgmisi mõisteid:

Siseministri 08.06.2010 määruse nr 16 „Toimepidevuse riskianalüüsi koostamise juhend“ (edaspidi: TRAKJ) § 2 järgi mõisted:

- 1) elutähtis teenus – teenus, mis on hädavajalik eluliselt tähtsate ühiskondlike toimingute, tervishoiu, turvalisuse, julgeoleku ning inimeste majandusliku ja sotsiaalse heaolu korraldamiseks;
- 2) elutähtsa teenuse osutamise kriitilised tegevused (edaspidi *kriitilised tegevused*) – tegevused, mille katkestused ohustavad tõsiselt asutuse või ettevõtte võimekust osutada elutähtsat teenust ning takistavad asutuse või ettevõtte sõnastatud eesmärkide saavutamist teenuse osutamisel;
- 3) katkestus – negatiivne kõrvalekalle teenuse eesmärgi- ning plaanipärasel osutamisel, mis on põhjustatud kas prognoositavast (näiteks streik) või ootamatust (näiteks elektrikatkestus, torm) sündmusest;
- 4) kriitiliste tegevuste minimaalse toimepidevuse nõuded – elutähtsa teenuse kriitiliste tegevuste maksimaalne katkestuste lubatud kestus ja nõutav taasteaeg, samuti muud valdkondlikes õigusaktides ning lepingutes ettenähtud kohustused teenuse osutamiseks;
- 5) maksimaalne katkestuse lubatud kestus – kriitilise tegevuse katkemise periood, mille möödumisel pole juriidiline isik või asutus võimeline osutama elutähtsat teenust seadustes või nende alusel kehtestatud õigusaktides või lepingutes ettenähtud tingimustel;
- 6) nõutav taasteaeg – teenuse osutaja poolt määratud aeg kriitilise tegevuse jätkamiseks ning taastamiseks.
- 7) risk – võimalus, et oht põhjustab mingi aja jooksul hädaolukorra (hädaolukorra toimumise tõenäosuse ja võimalike tagajärgede tulemus);
- 8) oht – nähtus või sündmus, mis teatud tingimustel võib põhjustada hädaolukorra;

- 9) hädaolukord – sündmus või sündmuste ahel, mis ohustab inimeste elu ja tervist, riigi julgeolekut, elutähtsat valdkonda, kahjustab oluliselt keskkonda või tekitab ulatuslikku majanduslikku kahju;
- 10) kriisireguleerimine – riiklik meetmete süsteem, mis on ette valmistatud ja kasutusele võetud riigiasutuste poolt koostöös kohalike omavalitsuste, ettevõtjatega, et tagada hädaolukorras ühiskonna turvalisus;
- 11) KOV – kohalik omavalitsus;
- 12) KOKS - kohaliku omavalitsuse korralduse seadus;
- 13) HOLP - hädaolukorra lahendamise plaan;
- 14) HOS - Hädaolukorra seadus;
- 15) Padaorg – Lõik Tallinn-Narva maanteel, kus 10.12.10 jäi ~600 inimest põhimaanteel lumevangi ~24 tunniks;
- 16) EMT- Eesti Mobiiltelefon;
- 17) SMS - mobiiltelefoniga saadetav lühisõnum;
- 18) IEPK - Ida-Eesti Päästkeskus;
- 19) SKA- Sisekaitseakadeemia

SISSEJUHATUS

Antud lõputöö teemaks on hädaolukorra ja toimepidevuse riskianalüüsi korraldus KOV tasandil Kohtla-Nõmme Vallavalitsuse näitel, kuna antud KOV-s puudub praegusel hetkel hädaolukordade ja toimepidevuse riskianalüüs.

Oma lõputöös analüüsin erinevaid dokumente, mis käsitlevad hädaolukordi ja toimepidevuse riskianalüüse. Samuti intervjuueerin Kohtla-Nõmme vallavalitsuse töötajaid: vallavanem Illart Jooli, vallasekretäri Luule Luuki ja valla majandusnõunikku Siim Partsi. Küsimustik on esitatud Lisa 1.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) §2 järgi on Kohaliku omavalitsuse ülesanne korraldada ja juhtida kohalikku elu, lähtudes valla- või linnaelanike õigustatud vajadustest ja huvidest ning arvestades valla või linna arengu suundi (Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus 02.06.1993) . KOV tasandi kriisireguleerimise põhjus - kriisid toimuvad alati seal, kus asuvad inimesed. Kriisid mõjutavad alati otseselt või kaudselt inimesi ja nende heaolu. Kriisireguleerimise eesmärk on tagada inimeste ja vara suurem turvalisus, riigi suurem julgeolek, õnnetustele ja sündmustele reageerimise operatiivsem ning suurem võimekus. Oluline on tagada elnikkonnale elutähtis teenus – teenus, mis on hädavajalik eluliselt tähtsate ühiskondlike toimingute, tervishoiu, turvalisuse, julgeoleku ning inimeste majandusliku ja sotsiaalse heaolu korraldamiseks. Hädaolukorra seaduse §34 (HOS) järgi on elutähtsa teenuse toimepidevus elutähtsa teenuse osutaja järjepideva toimimise suutlikkus ja järjepideva toimimise taastamise võime pärast katkestust (Hädaolukorra seadus 15.06.2009).

Autor püüab kirjeldada toimepidevuse tagamisel esineda võivaid suuremaid riske ja ohte. Nendeks on õnnetused raudteega seoses, autotranspordiõnnetused, ilmastikutingimustest tekkida võivad ohud, kuidas võivad mõjutada Kohtla-Nõmme valda Kohtla-Järvel asuv tööstus, samuti valla territooriumile jäänud vanad tööstushooned ja kaevanduskäigud.

Lõputöös kajastatud toimepidevuse riskianalüüse saab kasutada osana regionaalsetes kriisiplaanides. Samuti saab vald parandada ettevalmistusi paremaks toimepidevuse tagamiseks kriisiolukordades.

Käesolev lõputöö koosneb kolmest peatükist.

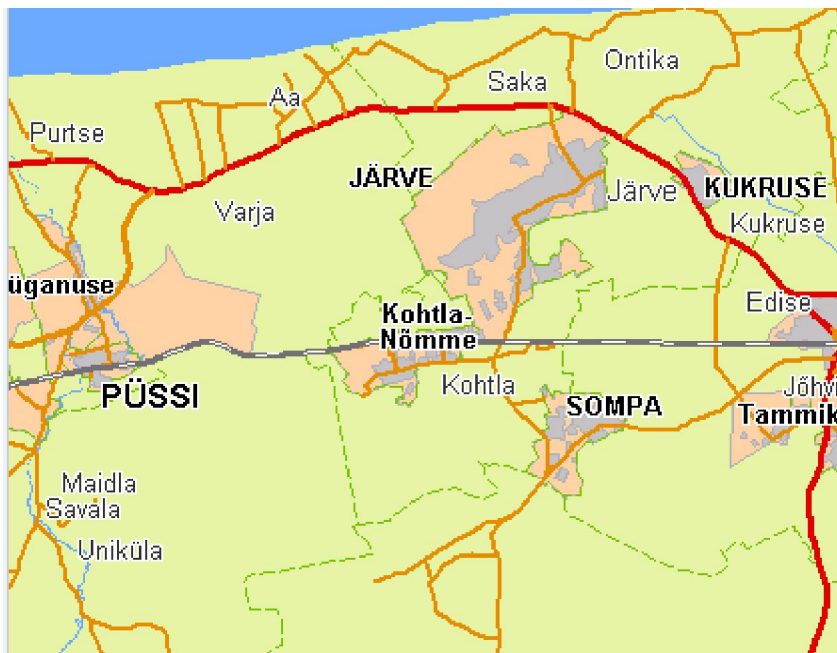
Esimeses peatükis on ülevaade Kohtla-Nõmme vallast (paiknemine, rahvastik, arengukava). Teises peatükis on juttu viiest põhiteenusest, mida vald peab tagama vastavalt Hädaolukorra seadusele. Kolmandas peatükis kirjeldab autor valla territooriumil esineda võivaid hädaolukordi.

Tööl on kaks põhieesmärki - kaardistada valla võimekus tagada viis põhiteenust ja valda tabada võivad hädaolukorrad ning teostada esmane toimepidevuse riskianalüüsi elutähtsa teenuse osutamise osalist või täielikku katkestust põhjustavaid ohtusid.

Autor kasutab siinkohal võimalust ja avaldab tänu juhendajale, IEPK kriisireguleerimisbüroo vanemspetsialistile Diana Belyaeva ja abijuhendajale SKA Päästekolledži kriisireguleerimise õppetooli juhataja-lektor Ants Tammepuule, kes leidsid oma igapäevatöö kõrvalt aega ja tahtmist antud lõputöö juhendamiseks.

1. KOV ISELOOMUSTUS

Kohtla-Nõmme vald asub Ida-Virumaa põhjaosa tööstuspiirkonnas, Kohtla-Järva linnast ca 4 km lõunas. Teed mööda on Kohtla-Nõmmelt Kohtla-Järve piirini 5 km, kesklinna 10 km. Maakonnakeskus Jõhvi asub 19 km kaugusel, Tallinnasse on 165 km ja Tartusse 135 km.

Joonis 1. Kohtla-Nõmme vald (Allikas: Kohtla-Nõmme ... 18.01.2011)

Kuna Kohtla-Nõmme vald loodi Kohtla-Järve endise linnaosa baasil, siis sai loodud valla omapäraks ka see, et ta on nii Ida-Virumaa kui ka terve Eesti üks väiksema pindalaga valdasid (4,64 km²). Valla keskus asub Kohtla-Nõmme asulas. Valla teine asula – Kohtla asula - asub umbes 1 km kaugusel. Kohtla-Nõmme valda läbib riikliku tähtsusega Tallinn-Peterburi raudteeliin. Valla territooriumile jääb Kohtla raudteejaam, mis teenindab nii kaubaronge kui siseriiklikke reisironge. Kohtla-Nõmme vald asub Ida-Virumaal Kohtla-Järve linna naabruses Tallinn-Narva raudtee ääres. Vallas elab ligikaudu 1250 inimest. Rahvastiku tiheduse näitajate poolest (u. 265 in./km²) on Kohtla-Nõmme vald “edetabeli” tipus. Kohtla-Nõmme vallas asuvad Kohtla Põhikool

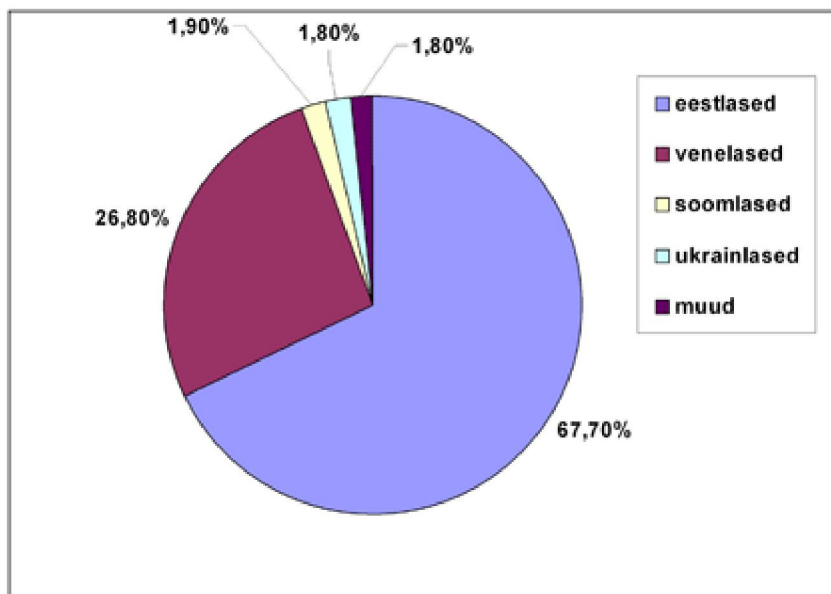
(90 õpilast/ 17 õpetajat), lasteaed "Liblikas" (32 last), Kohtla-Nõmme lastekodu (40 last), Kohtla-Nõmme Rahvamaja. Kohtla-Nõmme vallas asuvad ka Kohtla raudteejaam, RMK Kohtla metskond ning AS-le LEVIRA kuuluv Kohtla-Nõmme telemast, mil kõrgust üle 200 meetri. Valla territooriumil asub 3 aheraine- ja 1 tuhamägi. Valda ümbritsevad nii Lõunast kui Läänest töötavad põlevkivikarjäärid. Kunagi vallas asunud suurtööstus- Kohtla-Järve autokummide remonditehas (hilisem AS Akte) ning Kohtla kaevandus on tänaseks mõlemad oma töö lõpetanud. Kunagi hiilgeaegadel kokku üle 1000 inimesele tööd andnud suurettevõtete asemele uusi suuremaid ettevõtteid tänaseks tekkinud pole. Sellele vaatamata pole tööpuudus vallas suur - enamik vallaelanikke on tööd leidnud Kohtla-Järvel või Jõhvis. Valla arengukava kohaselt ei olegi suurtööstuse arendamine piirkonnas enam prioriteediks. Valla arvates on hoopis tähtsam kujundada Kohtla-Nõmmest turismindusele orienteeritud aedlinn. (Kohtla-Nõmme... 18.01.2011)

1.1. Rahvastik

Kohtla-Nõmme vallas elab 2008. aasta 1. jaanuari seisuga alaliselt 1159 inimest (Kohtla-Nõmme valla rahvastikuregister, 2008). Neist 47,5% (552) on mehed ning 52,5% (607) on naised. Alaealisi (vanuses 0-15) on 12% (139), tööealisi (vanuses 16-63/58) 61,5% (712) ja pensioniealisi (64/59 ja vanemad) 26,5% (308). (Rahvastik... 18.01.2011).

Kohtla-Nõmme valla rahvastik moodustab kogu Ida- Virumaa rahvastikust 0,6%. Kuna üldiselt domineerivad Ida-Virumaa maa-asustuses väikese rahvaarvulised vallad, siis on Kohtla-Nõmme vald maakonna arvestuses oma elanikega keskmiste seas. Valla elanikud asuvad peamiselt kahes asulas: Kohtla-Nõmme asulas (vallakeskus) ja Kohtla asulas. (Rahvastik... 18.01.2011)

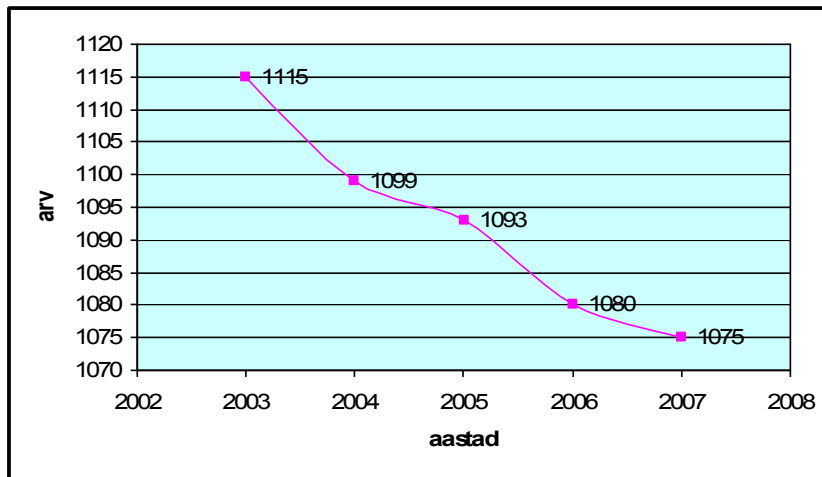
Eestlaste osatähtsus valla rahvastikust on 2008. aasta alguses 67,7% (784), mis on sarnane Ida-Virumaa maavaldade keskmisega, kuid erineb suuresti linnade elanike rahvuslikust koosseisust. (Rahvastik... 18.01.2011)

Joonis 2. Kohtla-Nõmme valla rahvastiku koosseis rahvuste lõikes (Allikas: Rahvastik... 18.01.2011)

Vene rahvusest inimesi elab vallas 26,8% (311), mida on mõnevõrra rohkem kui näiteks 2005. aastal. See muutus on seletatav nooremate vene perede elamaasumisega Kohtla-Nõmme valda. Teiste rahvuste esindajaid elab vallas oluliselt vähem (*supra* joonis 2). (Rahvastik... 18.01.2011)

Viimase kümne aasta jooksul on valla rahvaarv langenud suhteliselt stabiilselt (*infra* joonis 3), kuna elanikkond vananeb ja Kohtla kaevandus lõpetas töö. Rahvaarvu languse peamiseks põhjuseks on olnud negatiivne iive, väljaränne (tingitud kohaliku majanduse muutustest) ja vananev elanikkond. (Rahvastik... 18.01.2011)

Joonis 3. Rahvaarv vallas aastatel 2002-2007

Aastal 2004 algas taas elanikkonna suurenemine, seda eeskätt tänu sisserände elavnemisele ja sündide kasvule. Loomulik iive oli ka 2004.a. negatiivne, kuid sündide surmade vahe oli vähenenud 3-le, olles vahepealsetel aastatel olnud kohati isegi üle 30. Viimastel aastatel on sündide ja surmade vahe viimaste kasuks uuesti suurenenema hakanud ning valla elanikkond väheneb. (Rahvastik... 18.01.2011)

1.2. Valla arengukava

1.2.1. Arenenud infrastruktuuriga elu- ja puhkekeskkond

Kohtla-Nõmme vald on arenenud ja mitmekülgse infrastruktuuriga, mis rahuldab nii kohalike elanike kui külaliste vajadusi. Kohtla kaevanduspark-muuseum ning selle ümber arendatud teenused muudavad Kohtla-Nõmme atraktiivseks vaba aja keskuseks. Elamud on ühendatud vee- ja kanalisatsioonsüsteemiga. Sidevõimalused tagavad kiire info kättesaadavuse. Teed ja tänavad on korras ja välja arendatud, Kohtla-Nõmme on avatud mitmest küljest. Otsetee Tallinn-Narva maanteele on vastavalt maakonnaplaneeringule välja ehitatud ning moodustab osa Tallinn-Narva ja Tartu-Jõhvi maanteed ühendavast otseteest. Pargid on heakorrastatud ning valgustatud. Prügi käitlemine on viidud vastavusse kehtivate nõuetega. Kogu valla territooriumil tegeletakse maastiku ja elamukruntide hooldusega. (Arengukava... 30.03.2011)

1.2.2. Sotsiaalsfäär ja haridus

Täiendõppe ja koolituse abil on loodud sotsiaalne keskkond, kus inimesed on ühiskondlikult aktiivsed ja tulevad ise endaga toime. Töötuse osakaalu madalal hoidmiseks eelistatakse toetuse andmisele töötute koolitust ja ümberõpet ning jõukohast tööd. Sotsiaaltöö kvaliteet on paranenud. Omaette tööruumid ja vastuvõtuajad valla elanikele on nii sotsiaaltöötajal, perearstil kui ka konstaablil. Turvalisuse tõstmiseks on asula sõlmkohad valgustatud kogu pimedaja ning toimib naabrivalve. (Arengukava... 30.03.2011)

Kohtla-Nõmmel on säilinud alus- ja põhihariduse andmine. Tõusnud on hariduse kvaliteet, pedagoogide kvalifikatsioon on tõusnud. Koolimaja on renoveeritud. Kooli õpilaskond ei koosne vaid Kohtla-Nõmme asula lastest, siin omandavad haridust ka naabruses asuvate külade lapsed nii oma vallast kui naaberomavalitsustest (valdade liitmise tulemusena suureneb kooli teeninduspiirkond). Huvihariduses on leitud oma nišš, mida pakutakse ka lastele väljastpoolt kooli. Lisaks arendatakse täiskasvanute koolitust, viiakse läbi täienduskursusi ja seminare. (Arengukava... 30.03.2011)

1.2.3. Ettevõtlusvõrgustik ja vabaaja veetmise võimalused

Tegeletakse juba traditsiooniks saanud kultuuriharudega, milles on olulise koha leidnud ka Kohtla Kaevanduspark-muuseum koos selle ümber loodud vaba aja veetmise võimalustega nagu seiklussport, mäe- ja murdmaasuusatamine jne. Võimalikult mitmekesiselt kasutatakse Kohtla-Nõmme valla olemasolevat potentsiaali (keskkonda, ruume, inimressurssi) nii kohalikule kui ka laiemale publikule mõeldud ürituste korraldamiseks. Rahvamaja ja raamatukogu on renoveeritud, kooli võimla kaasajastatud. Vald toetab nõu ja jõuga uusi ideid valla vaba aja veetmise võimaluste mitmekesistamiseks. (Arengukava... 30.03.2011)

Kohtla-Nõmme vallas on välja arenenud väikeettevõtjatel põhinev teenindus- ja meelelahutusasutuste võrgustik, mis suudab varustada vajalike teenustega nii turiste kui kohalikke elanikke ning on muutnud tööpuuduse minimaalseks. Turismitööstus on olulisel positsioonil. Samas on vallas kanda kinnitanud ka töötleva tööstusega tegelevad väikeettevõtted. (Arengukava...30.03.2011)

2. VIIS PÕHITEENUST MIDA PEAB KOV TAGAMA

Kohustuslikud omavalitsuslikud ülesanded on sätestatud näiteks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõigetes 1 ja 2. Nii sätestab § 6 lõige 1, et omavalitsusüksuse ülesandeks on korraldada antud vallas või linnas sotsiaalabi ja -teenuseid, vanurite hoolekannet, noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, territoriaalplaneerimist, valla- või linnasisest ühistransporti ning valla teede ja linnatänavate korrashoidu, kui need ülesanded ei ole seadusega antud kellegi teise täita. Paljuski on eelloetletud valdkonnad reguleeritud vastavate eriseadustega, mis määravad ka ulatuslikult ära, kuidas kohalik omavalitsus teatud valdkonda korraldama peab. (Olle 2002: 525)

Oluline on tagada elnikkonnale elutähtis teenus – teenus, mis on hädavajalik eluliselt tähtsate ühiskondlike toimingute, tervishoiu, turvalisuse, julgeoleku ning inimeste majandusliku ja sotsiaalse heaolu korraldamiseks. Elutähtsa teenuse toimepidevus on elutähtsa teenuse osutaja järjepideva toimimise suutlikkus ja järjepideva toimimise taastamise võime pärast katkestust (HOS § 34 lg 1).

HOS § 35 lg 1-3 järgi elutähtsa teenuse toimepidevust korraldab asutus või isik:

- 1) koordineerib elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamist ja nõustab elutähtsate teenuste osutajaid;
- 2) teostab ise või määrab oma allasutuse teostama järelevalvet elutähtsate teenuste toimepidevuse tagamise üle;
- 3) esitab üks kord iga kahe aasta jooksul Siseministriumile ülevaate elutähtsa teenuse toimepidevuse korralduse seisust. Kui elutähtsa teenuse osutajaid on ühe teenuse lõikes rohkem kui kaks, siis peab ülevaade sisaldama teenuse kui terviku osalise või täieliku katkestuse tagajärgede leevendamise ja teenuse toimepidevuse taastamise meetmete kirjeldust.

HOS § 37 lg 1 järgi on elutähtsa teenuse osutaja riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus või juriidiline isik, kelle pädevusse kuulub nimetatud seaduse §-s 34 elutähtsa teenusena

määratletud avaliku halduse ülesande täitmine või käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul elutähtsat teenust osutav ettevõtjana tegutsev isik.

HOS § 37 lg 2 alusel määratakse seadusega kindlaks tingimused, mille täitmise korral loetakse ettevõtjana tegutsev isik elutähtsa teenuse osutajaks ning sätestatakse ettevõtja kohustused elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamisel

HOS § 38 lg1 järgi on toimepidevuse riskianalüüs dokument, milles kirjeldatakse:

- 1) elutähtsa teenuse osutamise osalist või täielikku katkestust põhjustavaid ohtusid;
- 2) elutähtsa teenuse osutamise osalise või täieliku katkestuse tõenäosust;
- 3) elutähtsa teenuse osutamise osalise või täieliku katkestuse võimalikke tagajärgi;
- 4) muud olulist teavet.

2.1. Kaugküttesüsteemi toimimine

Kohtla-Nõmme vallas puudub kaugküttesüsteem. Valla kahes asulas – Kohtla-Nõmmel ja Kohtlas on 15 korruselamut 245 elanikuga, 20 ridaelamut 70 elanikuga ja 280 ühepereelamut 815 elanikuga. Kõik valla elamud on erastatud. Korterühistud on loodud rohkem kui pooltes enam kui kuue korteriga majas. Ülejäänud korterelamud korraldavad oma toiminguid ilma ametlike korteriühistuteta. Enamus korrus- ja ridaelamutes on paigaldatud lokaalsed keskküttesüsteemid, mille kütmiseks kasutatakse diiselkütet (kütteõli), samuti on paljudes korterites säilitatud puukütte kasutamise võimalus (ahjud, pliidid, kaminad). Vähesel määral on kortereid üle viidud täielikule elektriküttele. (infra Lisa 1 2011)

2.2. Valla teede ja linnatänavate korrashoiu toimimine

Peaasjalikult on lepingupartnerite näol tegu kohalike ettevõtjatega, suuremates linnades tuleb kõne alla ka teenuse ostmise väliskapitalil põhinevatelt rahvusvahelistelt firmadelt (Aaviksoo 2000: 512). Kogu lepingulise delegeerimise idee baseerub eeldusel, et erasektor on teatud tüüpi teenuste pakkumisel efektiivsem ning raha eest saadav väärtus avaliku sektoriga võrreldes suurem. See peaks kaasa tooma teenuste odavnemise ja

kvaliteedi paranemise, mis lõppkokkuvõttes viib tarbija (s.o kohaliku omavalitsuse elaniku) rahulolu kasvule. (Aaviksoo 2000: 510)

Vallal on sõlmitud leping Kohtla-Nõmme valla teede ja tänavate puhastamiseks lumest, selleks töövõtja poolt ettenähtud tehnikaga. Töö peab vastama järgmistele tingimustele:

- Kohtla-Nõmme valla teede ja tänavate lumest puhastamine vastavalt teede ja tänavate tähtsusgruppidele kehtestatud ajanormidele;
- töö öösel, puhkepäevadel ja riiklikel pühadel vastavalt vajadusele; (Tänavate lumepuhastusteenuse osutamise leping 2010:1)

2.3. Veevarustuse ja kanalisatsiooni, sealhulgas reoveepuhastite toimimine

Asulaid varustatakse joogiveega põhiliselt kahe puurkaevuga kambrium-vendi kihist. Vallas on kaevandatud aladel muutunud maastik, pindmistest põhjaveekihtidest toituvad kaevud on põhjavee taseme alanemise tõttu kuivanud ning on tekkinud ulatuslikud põhjavee depressioonialad, langetusalad. (Kohtla-Nõmme vallavolikogu esimehe 08.11.2007. a määrus nr 18)

Ühisveevõrguga on kaetud enamik valla territooriumist, kusjuures elanikkonna osatähtsus tarbimisest on ca 80%. Keskusest kaugemal asuvad ühepereelamud saavad vee oma kaevudest. Veetarbimise aladest on vald jagunenud kaheks piirkonnaks Kohtla-Nõmme ja Kohtla. Suurim ühisveevärk asub Kohtla-Nõmmel ja saab vee Kreuksi tn. puurkaevust. Suhteliselt lähedal sellele asub Kohtla Kaevanduspark-muuseumi veega varustav Jaama tn. veevõrk, mis on omavahel torustikuga ühendatud. Eraldiseisev ühisveevõrk on Kohtla asula Juurdeveo tn. puurkaevu baasil. Nimetatud veevarustussüsteeme haldab ja ka Kohtla asula osas Kohtla-Järve linnas tegutsev vee-ettevõtte AS Viru Vesi. Tuletõrje tarbeks võetakse põhiliselt vett tuletõrjehüdrantidest, mis on rekonstrueerimistöde käigus torustikele ehitatud. Vallavalitsuse andmetel on kaks 10 m³ maa-alust tuletõrjeveemahutit, üks neist asetseb Klubi tn. 10 juures ning teine Jaama tn. 1 juures. Mahutid on vettpidavad ja neid on võimalik täita veevõrgust. (Kohtla-Nõmme Vallavolikogu 10.07.2006 määrus nr. 10)

2.3.1. Kohtla asula ühisveevärk (Juurdeveo tn. puurkaev)

Juurdeveo ja Maureri tn. ristmiku juures asuv veehaare koosneb ühest puurkaevust ja hüdrofooriga pumplast. Puurkaev (kambrium – vendi kihist) on rajatud 1966 aastal ning asetseb hüdrofooriga pumpla kõrval. Puurkaevu sügavus on 255 m ja pump asetseb sügavusel 110,0m. Hüdrofoor 10 m³ asub hoone sees ja pumpla on rekonstrueeritud 1998.a. Põhilised tehnoloogilised seadmed, k.a. elektrivarustus ning hoone konstruktsioonid on praegu rahuldavas seisukorras. Pumpla suuremahulist kapitaalremonti ei vaja, kuid kui kogu kompleksi korrastama asutakse, on otstarbekas välja vahetada ka torustik koos armatuuriga ning elektriseadmed. Vajadus oleks välja ehitada hüdrofooriga pumplale II aste (veemahuti, et puurkaevu veest eralduks õhk). (Kohtla-Nõmme Vallavolikogu 10.07.2006 määrus nr. 10)

Torustikud on rajatud põhiliselt malmtorudest, kaevudes asetsevad torud on terastorud, renoveeritud on ainult olemasolevasse torustikku plasttorude sissetömbamisega Posti tn. trass. Põhiosa veevõrgust on ehitatud 60...70-tel aastatel. Kogu asula lõunapoolsema osa olemasolev vana torustik on täielikult amortiseerunud ning vajab väljavahetamist. 2003 aastal rekonstrueeriti Savi tn. veetrass kogupikkusega 1,4 km ja sellele järgnes Raudtee tänava veetorustiku väljaehitus kogupikkusega 940jm. Veekaod antud piirkonnas moodustavad käesoleval hetkel ca 60% väljapumbatavast kogusest. (Kohtla-Nõmme Vallavolikogu 10.07.2006 määrus nr. 10)

2.3.2. Kohtla-Nõmme asula ühisveevärk (Kreuksi tn. puurkaev).

Uus puurkaev on rajatud 1995.a., sügavus 249,5 m, pumba uputussügavus 99,0m, passi järgi maksimaalne lubatud toodang 36m³/h, asetseb pumpla vahetus läheduses. Pumplahoone koos seal asetsevate seadmetega rekonstrueeriti 2005 aasta lõpul, tööd kestsid 2005.a. novembrist kuni 2006.a. veebruari lõpuni. Lahendati olemasolevas hoones ka veetöötuse küsimus (paigaldati seadmed – rauaeraldus+vees lahustuvate ainete eraldus). Teostatud tööde kohta on eraldiseisev tööprojekt. Asula ühisveevärgi torustikkudest on kõige kehvemas seisus 60. aastatel ehitatud torustikud, millede läbimõõt on 100 – 150 mm ning kogupikkuseks 1136 jm. Need torustikud oleks vaja esmajärjekorras välja vahetada (näit. Klubi tn. 228jm , kaevandusmuuseumi minev veetoru 780jm, Kaevurite pst. (Kohtla-Nõmme

Vallavolikogu 10.07.2006 määrus nr. 10)

2.3.3. Kanalisatsioon

Ühiskanalisatsiooniga on kaetud ainult Kohtla-Nõmme asula keskosa ja Kohtla Kaevanduspark-muuseumi territoorium. Kohtla-Nõmme osas puudub alljärgnevates piirkondades ühiskanalisatsioon:

1. Kure, Tähe, Karikakra, Kaare, Sügise tn. piirkond;
2. Seene, Kopli, Pilviku, Käbi, Jõe tn. piirkond;
3. Taime ja Kooli tn. (kahepereelamud) piirkond.

Kohtla asulas mõlemal pool raudteed ühiskanalisatsioon puudub. (Kohtla-Nõmme Vallavolikogu 10.07.2006 määrus nr. 10)

Seal, kus elamutel on oma lokaalne veevarustus, on reeglina kogumiskaevud või septikud. Kanalisatsioon on põhiliselt iseoolne, ülepumplaid on kaks: Jaama tn. pumpla ja peapumpla. Reoveed juhitakse üldisesse Kohtla-Järve linna teenindava AS Järve Biopuhastus biopuhastisse. Kanalisatsioonitorustikud on rajatud veetorustikega umbes samal ajal, s.t. alates 60-ndate algusest kuni 80-ndateni. Torustikud on keraamilised, betoonist või asbotsemendist. Mitmel pool on torustike seisukord ebarahuldav. Eriti kehvast seisust on vee-ettevõtte andmetel Kaevurite pst. kollektor, mis on ehitatud 60-ndate aastate algul. Kollektor on keraamilistest torudest 200 (lõpus 300) rajamissügavusega kuni 4.60 m. Teiseks kriitilisemaks kanalisatsioonitorustiku lõiguks on Kooli tn. majade 8, 10, ja 12 kollektor (keraamiline 200), kus on probleemiks torustiku katkestus. Väga suureks probleemiks on sademevee kanalisatsiooni puudumine. Kanalisatsiooniga ühendatud sademevee restkaevud on rahvamaja ees ja Kaevanduspark-muuseumi külastuskeskuse kõrval. (Kohtla-Nõmme Vallavolikogu 10.07.2006 määrus nr. 10)

Jaama tn. pumpla (kaevanduspark-muuseum) reovee peapumpla on ehitatud 1986.a. Pumplas on sügavad maa-alused betoonrõngastest 3 m reoveemahuti sektsioon ning pumpade sektsioon. Käesoleval ajal pumpade sektsiooni ei kasutata, kuna pump on paigaldatud reovee mahutisse. Samuti on täielikult amortiseerunud või aegunud pumpla

seadmestik (v.a. suhteliselt uus pump). Kohapeal puhastusseadmeid ei ole kuna reovesi pumbatakse Kohtla-Järve puhastile OÜ Järve Biopuhastus. (Kohtla-Nõmme Vallavolikogu 10.07.2006 määrus nr. 10)

Veevarustuse teenuse toimepidevuseks on vajalikud järgmised kriitilised tegevused:

- elektriga varustatus;
- tehnosüsteemide korrashoid;
- infotehnoloogise rikke korral on võimalik teenuse tagamine käsitsi juhtimisrežiimis. (OÜ Järve Biopuhastus juhatuse liikme 12.01.2011 käskkiri nr 1-2D/6)

2.4. Jäätmehoolduse toimimine

Olmejäätmete kogumine ja vedu toimub kogu Kohtla-Nõmme valla territooriumil. Olmejäätmete veoga tegelevad AS Ragn-Sells ja Ecovir OÜ. Kasutusel on mahutid alates jäätmekotist kuni 4,5 m³ jäätmekonteinerini. Praegune jäätmeveosüsteem hõlmab kõiki suuremaid kortermaju (korterühistuid) ja osa ühepereelamutest. Viimastega on probleeme, kuna nende elanikud ei saa või ei taha aru saada, et prügiveo lepingu omamine on vajalik. Sellised jäätmevaldajad kas korraldavad ise oma jäätmekäitluse mingis ulatuses või ei korralda seda üldse. Ida-Viru maakonna tavajäätmete prügilas asub Kohtla valla territooriumil, Kohtla-Nõmme vallast umbes 20 km kaugusel. Prügila alustas tööd 01.jaanuaril 2002.a. Kohtla-Nõmme vallas toimub elanikelt ohtlike jäätmete kogumine jäätmeringi käigus, mida korraldatakse koostöös AS Ragn-Sells-iga. Lisaks on vallaelanikel võimalus ise oma ohtlikud jäätmed viia Jõhvi, aadressile Kaasiku tn. 3. Asutused ja ettevõtted peavad ise korraldama ohtlike jäätmete kogumise, ajutise ladustamise ja üleandmise litsentsi omavatele ohtlike jäätmete käitlejatele. (Kohtla-Nõmme vallavolikogu esimehe 08.11.2007. a määrus nr 18)

Jäätmekäitluse finantseerimine toimub Kohtla-Nõmme vallas alljärgnevalt:

- 1) Ettevõtte katavad kõik kulud, mis on seotud nende tekitatud jäätmete kogumise ja käitlemisega, sealhulgas ka ohtlike jäätmete käitlemisega;
- 2) Valla elanikest jäätmevaldajad katavad kulud, mis on seotud olmejäätmete kogumise ja käitlemisega makstes, vastavalt sõlmitud lepingule või kehtivale hinnakirjale, otse

jäätmekäitlusettevõttele või läbi kinnisvarahaldusteenuseid pakkuva ettevõtte;

3) Valla eelarvest kaetakse:

- jäätmekäitluse arendamine;
- ohtlike jäätmete kogumisringidega seotud kulud;
- vallavalitsuse hallatavate jäätmemahutite tühjendamine;
- omavoliliste prügi mahapaneku kohtade likvideerimisega seotud kulud;
- hooajalise ehitusprahi ja suurema olmeprahi äravedu;
- projektitaotluste esitamisel omafinantseering.

4) Pakendiettevõtja kannab kõik kulutused, mis on seotud pakendijäätmete kogumise, taaskasutusse suunamise või ladestamisega prügilasse. (Kohtla-Nõmme vallavolikogu esimehe 08.11.2007. a määrus nr 18)

2.5. Valla- või linnasisese ühistranspordi toimimine

Vallasisene ühistransport Kohtla-Nõmme vallas puudub, kuna vald on väike. Ühistransport on korraldatud maakonnasiseselt. Osade bussiliinide lõpp-peatus on Kohtla-Nõmmel. (infra Lisa 1 2011)

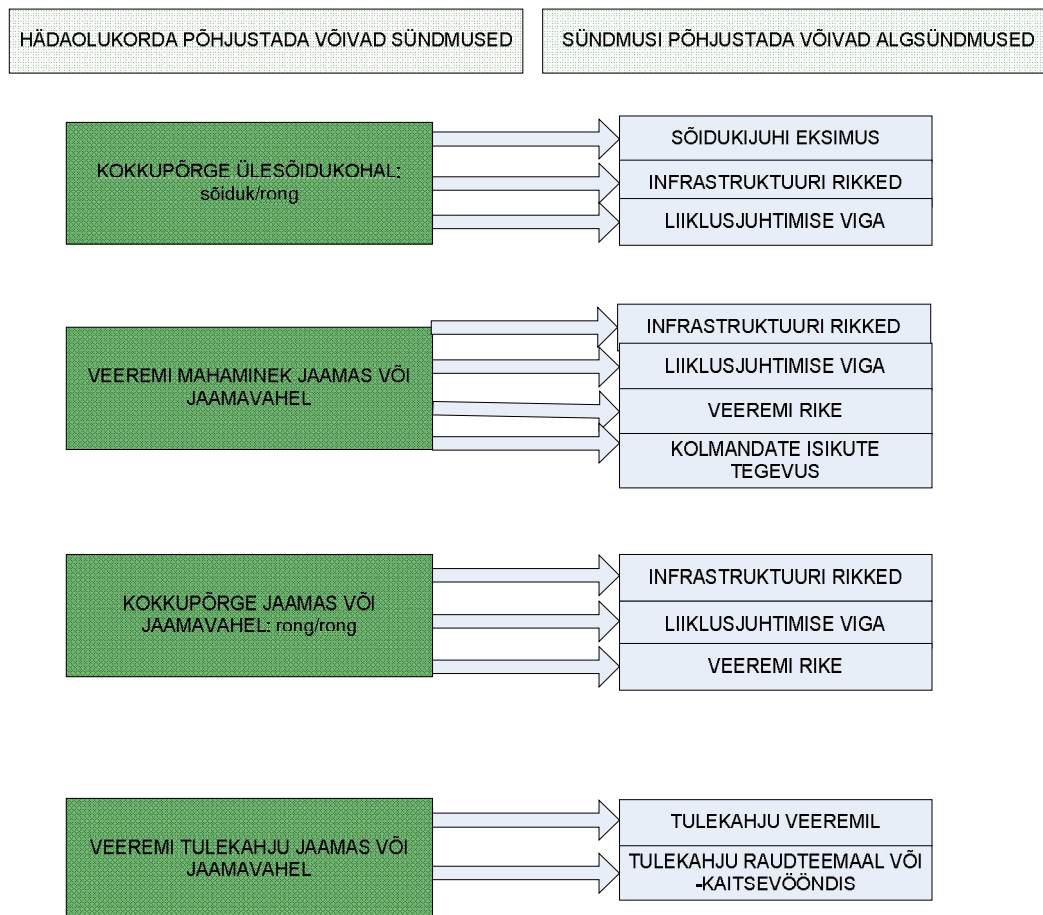
3. HÄDAOLUKORRAD JA RISKIDE MÄÄRATLUS

Riskide hindamine peaks andma vastuse kolmele küsimusele:

1. kui tõsine oleks võimaliku juhtumi mõju;
2. milline on juhtumise tõenäosus;
3. millised on võimalused negatiivse juhtumi ennetamiseks (Lehtonen,J., Saksakulm, K 2009 : 37).

TRAKJ §9 lg1 järgi selgitab ja kirjeldab elutähtsa teenuse osutaja teenuste kriitilisi katkestusi põhjustavaid ohtusi. Katkestuste riskiklass määratakse TRAKJ § 12 lg 1 järgi katkestuste tagajärgede ja esinemise tõenäosuse hinnangute alusel ning koostatakse riskimaatriks.

3.1. Raudtee

Joonis 4: Hädaolukorda põhjustada võivad sündmused ning algsündmused. (Tehnilise Järeelvalve Amet 2011:10)

3.1.1. Kolmandate isikute viibimine jaama territooriumil

Läbi Kohtla aleviku territooriumi kulgeb raudtee ning Kohtla jaamas on ka hulgaliselt haruteid. Raudtee jagab aleviku praktiliselt pooleks. Põhjapool raudteed elavad inimesed on sunnitud päevas mitmeid kordi ületama nii põhiraudteed kui selle haruteid, pääsemaks lõunapool raudteed asuva bussipeatuseni, et sõita K-Järvele või Kohtla-Nõmmele tööle, kooli, kauplusesse jm elutähtsateks toiminguteks, sest raudteest põhjapool on vaid eramute rajoon. Jaamas on küll olemas ametlik jalakäijatele mõeldud ülekäigurada, kuid vedurijuhid, komplekterides rongide koosseise, suhtuvad sellesse ilmse ükskõiksusega, jättes ešelonid seisma haruteedele nii, et jalakäijate ülekäik on kinni pargitud. Pikemad koosseisud tuleks ülekäigukoha vabastamiseks lahti haakida,

kuid seda ei tehta, seades niimoodi inimeste elud otseselt ohtu, kuna raudtee ületamiseks on nood sunnitud ronima vagunite vahelt. Samuti on probleemiks alaealised, kes armastavad rongide komplekteerimisel rippuda vagunite küljes ning kaasa sõita, sattudes sel moel eluohtlikesse olukordadesse. (infra Lisa 1 2011)

3.1.2. Veeremi mahaminek jaamas või jaamavahel

Veeremi mahaminek jaamas või jaamavahel saab toimuda ennekõike raudteeinfrastruktuuri rikke või veeremi enda rikke läbi. Raudteeinfrastruktuur võib olla ohtlik seal liikuvale veeremile eelkõige ebapiisava hoolduse tõttu, samuti äärmuslike ilmastikuolude korral (järsk temperatuurimuutus, mis põhjustab pingeid pikkrööpas). Ühtlasi on tõenäoline, et raudteeinfrastruktuuri rike esineb vandalismi läbi. (Tehnilise Järelvalve Amet 2011:14)

Lisaks tehnilise infrastruktuuri ekspluateerimise käigus avalduda võivatele riketele, saavad need toimuda ka kellegi tahtliku tegevuse läbi (asetades näiteks esemeid pöörangutele, kui potentsiaalsetele riskikohtadele). Täiendavalt ülaltoodule on veeremi mahaminekut põhjustav mõjutegur vaieldamatult veeremi rattapaaride rike (rattapaari telje murdumine, rattapaari kinnikiilumine, ratta veereringi mehaanilised vigastused). (Tehnilise Järelvalve Amet 2011:14)

3.1.3. Kokkupõrge jaamas või jaamavahel

Kaubarongi kokkupõrke muu veeremiga võib põhjustada eelkõige inimlik eksimus või hooletus koostöös seadmete rikkega. Nimetatud juhtumid jaamas või jaamavahel on äärmiselt ebatõenäolised (rongiõnnetus Aegviidu lähedal dets.2010 a.), kuna rongiliikluse juhtimiseks kasutatavad seadmed on loodud selliselt, et maksimaalselt vähendada inimlikust eksimusest tekkida võivat viga (seadmete kaudu blokeeritakse võimalus mitme rongi ühele ja samale teele sattumiseks, kontrollitakse täiendavalt vedurijuhi käitumist signaalidele reageerimisel jne). Siiski esineb võimalus, et liiklusjuhtimisseadmete rikete korral juhitakse rongiliiklust vahetult käskudega ilma seadmeid kasutamata (s.t vähem ohutumal viisil), mistõttu ei saa lõpuni välistada eksimusest või hooletusest tingitud vigasid. Mõnevõrra väiksema esinemistõenäosusega on koostajate hinnangul olukorrad, kus liiklusjuhtimisseadmed on küll töökorras, kuid

vedurijuht eirab keelavat signaali. Käesoleval ajal kasutatavad veeremi turvaseadmed võimaldavad teatud eelduste olemasolul (vastavad seadmed on sisse lülitatud ning veerem liigub automaatsblokeeringuga varustatud piirkonnas) rongi kindla viiteaja jooksul keelavast näidust möödasõitmisel peatada, kuid see omab efekti siis, kui teine rong vahetult vastu ei tule. Olukorras, kus puuduvad automaatsblokeeringu seadmed või vedurijuht lülitab tahtlikult turvaseadmed välja, puudub ka teoreetiline võimalus isiku tegevuse kontrollimiseks. (Tehnilise Järevalve Amet 2011:16)

3.1.4. Kokkupõrked raudteeülesõidukohtadel

Eranditult kõigil juhtudel on kokkupõrke põhjuseks olnud sõidukijuhipoolne eksimus – eelkõige hooletus (tabel 1). (Riskianalüüs 04.04.2011)

TABEL 1: Kokkupõrge raudteeülesõidukohal, selleni viia võivad algsündmused ning nende põhjused. (Tehnilise Järevalve Amet 2011:13)

SÜNDMUS	ALGSÜNDMUS	ALGSÜNDMUSE PÕHJUS
KOKKUPÕRGE RAUDTEEÜLESÕIDU KOHAL	1.SÕIDUKIJUHTIDE VEAD	1.1 sõidukijuhi eksimus 1.2 sõidukijuhi hooletus 1.3 sõiduki tehniline rike 1.4 sõidukijuhi tervislik seisund

3.1.5. Veeremi tulekahju jaamas või jaamavahel

Veeremi tulekahju liikumise või liikuma hakkamise ajal võib viia veeremi ebapiisav hooldus või kolmandate isikute tegevus või tegevusetus. Ulatuslik tulekahju veeremil saab suurema tõenäosusega toimuda eelkõige muu juhtumi läbi – veeremi ebapiisavast hooldusest tingitud veeremi pukside ülekuumenemine ning selle tagajärjel telje murdumine ja veeremi mahasõit jaamas või jaamavahel, kolmandate isikute tegevus raudtee kaitsevööndis vms. Raudtee kaitsevööndis aset leidva põlengu levik võib olla märgatavalt kiirem, kui ettevõtja reageerimine rongiliikluse sulgemiseks, seda eriti sesoonselt. Varasemast ajast on sedalaadi juhtumina teada suur liiprite põleng 2004.

aastal Tallinnas Ülemiste jaamas, mis tekitas rongiliikluses häireid ning kujutas potentsiaalset ohtu läheduses seisvatele kaubavagunitele. (Tehnilise Järeelvalve Amet 2011:17)

3.1.6. Riskiklassi määramine

Veeremi mahaminek ja tulekahju jaamas või jaamavahel ning kokkupõrge jaamas, jaamavahel või raudteeülesõidukohtadel sündmuse kasvamine hädaolukorraks on väga väikese tõenäosusega, mistõttu vastav riskiklass on 1C. (Tehnilise Järeelvalve Amet 2011:20)

3.2. Kohtla-Järve tööstus

Tööstus- või laohoonetes ulatusliku tulekahju või plahvatuse käsitlemine ühe võimaliku hädaolukorrana on põhjendatud antud sündmuse tagajärgede raskusega eelkõige inimeste elule ja tervisele ning varale, aga ka looduskeskkonnale ja elutähtsate teenuste toimimisele. (Päästeamet 2011c:3)

Tulekahju või plahvatus tööstus- või laohoonetes määratletakse hädaolukorrana, kui selle tulemusel võib saada kannatada palju inimesi (vähemalt 30 kohest haiglaravi vajavat rasket kannatanut), vajalik on ulatuslik evakueerimine või tekivad ulatuslikud varalised kahjud (alates 3,195 milj eurost) või taastamiseks inimese sekkumist vajavad looduskeskkonna kahjud. Teistest ulatuslikuma mõjuga ning inimeste elule ja tervisele raskemate tagajärgedega võivad olla tulekahjud, mille tulemusel võivad vabaneda mürgised gaasid. Raskemaid tagajärgi võivad põhjustada tulekahjud ja plahvatused suurõnnetuse ohuga ja ohtlikes ettevõtetes, mis paiknevad tiheasustuslal tekitades ohu paljudele inimestele, ja ettevõtetes, mis paiknevad üksteisele lähestikku, tekitades võimaliku dominoefekti. (Päästeamet 2011c:3)

Tulekahjud, plahvatused tööstus- ja laohoonetes võivad olla põhjustatud järgnevalt:

- inimlikust eksimusest: erinevate ohutusnõuete rikkumine, hooletus, hoonete või seadmete projekteerimisvead;
- tehnoloogilistest rikestest: defektiga seadmed, ohutusseadmete mittefunktsioneerimine, seadmete amortisatsioon;

- loodusjõududest: äike, torm, üleujutus;
- kuritahtlikust tegevusest. (Päästeamet 2011c:4)

Hädaolukorra tekkimise ohtu suurendab mitme asjaolu koosesinemine. Tulekahjud, plahvatused ja varingud võivad esineda omaette sündmustena või olla üksteisest põhjustatud (tulekahjus tekkinud plahvatus ja või/varing, plahvatusete järgnev varing ja/või tulekahju). (Päästeamet 2011c:4)

3.2.1. Riskiklassi määramine

Tööstus- või laohoonetes toimuva ulatusliku tulekahju või plahvatusete riskiklass tulenevalt toimumise tõenäosusest ja tagajärgede raskusastmest on 2D ehk tegemist on kõrge riskiga. Seega on tegemist olulise riskiga, milleks tuleb valmistuda ning planeerida hädaolukorda ennetavaid ja tagajärgi leevendavaid meetmeid. (Päästeamet 2011c:5)

3.3. Vanad tööstushooned, kaevandused

Tulekahjud, plahvatused ja varingud võivad esineda omaette sündmustena või olla üksteisest põhjustatud (tulekahjus tekkinud plahvatus ja või/varing, plahvatusete järgnev varing ja/või tulekahju). (Päästeamet 2011c:3)

Üldised tekkepõhjused on:

- inimlik eksimus: erinevate ohutusnõuete rikkumine, hooletus, projekteerimisvead;
- tehnoloogilised rikked: defektiga seadmed, ohutusseadmete mittefunktsioneerimine, seadmete amortisatsioon;
- loodusjõud: äike, rohke lumi (varingud);
- kuritahtlik tegevus. (Päästeamet 2011d:4)

Inimeste elu ja tervis

Tulekahjudes, plahvatustes ja varingutes kannatada saanutel võivad olla erinevad vigastused: vingumürgitus, põletushaavad, põrutused, luumurrud ja haavad jne.

Vigastada saanute hulk võib ületada piirkondliku tervishoiuressursi võimekuse, mistõttu saab tagajärgi pidada rasketeks. Lisaks võib tulekahjude, plahvatuste või varingute tagajärjel palju kannatanuid olla ka suuremates elamutes, majutushoonetes (hotellid, ühiselamud, sanatooriumid), büroohoonetes või administratiivhoonetes ja tööstushoonetes. (Päästeamet 2011d:5)

Kohtla-Nõmme kaevandus enam käigus ei ole, seal asub Kaevanduspark–muuseum, mis on atraktiivne turismiobjekt. Ekskursioone tehakse maa alla endise kaevanduse käikudesse, kuid on oht, et võib tekkida varinguid. (infra Lisa 1 2011)

3.3.1. Riskiklassi määramine

Paljude kannatanutega tulekahju, plahvatuse või varingu riskiklass tulenevalt toimumise tõenäosusest ja tagajärgede raskusastmest on 3C ehk tegemist on kõrge riskiga. Seega on tegemist olulise riskiga, milleks tuleb valmistuda ning planeerida hädaolukorda ennetavaid ja tagajärgi leevendavaid meetmeid. (Päästeamet 2011d:5)

3.4. Transpordivahendite avariid

Transpordiõnnetusega seotud hädaolukorra võimalik põhjus võib olla eelkõige inimlik faktor, milleks on hooletus või liikluseeskirja rikkumine. Samuti tehniliste nõuete eiramine (tehniliselt mittekorras transpordivahendi kasutamine) või ohutusreeglite eiramine. Sellesse põhjuste gruppi kuuluvad ettearvamatud tehnilised rikked ning rasked või ootamatult muutunud ilmastikutingimused. (Paljude kannatanutega... 10.04.2011).

Liiklusõnnetused võivad toimuda liinibusside, veoautode kui ka sõiduautode vahel. Raskemad õnnetused võivad juhtuda nii Kohtla-Nõmme aleviku keskel kui ka Kohtla-Nõmmele sissesõidul. Aleviku keskel liigub päevasel ajal palju lapsi, kes hommikul lähevad kooli ja pealelõunasel ajal hakkavad koju minema. Samuti on seal bussipeatus, kus hommikuti ootab palju rahvast bussile minekut, et sõita tööle Kohtla-Järvele ja Jõhvi. Kohtla-Nõmme aleviku sissesõidul on ühesuunalise liilusega sild, kus võib juhtuda liiklusõnnetus juhtide tähelepanematus tõttu. Maanteel, mida mööda saab sõita nii Kohtla-Nõmmele kui Kohtla alevikku, on sõidukiirust piiratud 70 km/h, kuna seal

puuduvad teed kergliikluse jaoks. Lõik Kohtla alevikust kuni Kohtla-Nõmme alevikuni on pimedal ajal valgustatud. Raskemaid õnnetuse liike võib olla liinibussi ja veoauto kokkupõrge, mis võib kaasa tuua palju kannatanuid. (infra Lisa 1 2011)

3.4.1. Riskiklassi määramine

Kuna enam kui 30 raskelt kannatanuga transpordiõnnetuse toimumise tõenäosus on keskmine ning tagajärg raske, kuulub õnnetus kõrge riskiga hädaolukordade kategooriasse. Riskiklass: 3C. (Paljude kannatanutega... 10.04.2011)

3.5. Ulatuslik maapinna, pinnaveekogu või põhjavee reostus sisemaal

3.5.1. Ulatuslik maapinna reostus

Ulatuslik maapinna reostus on kemikaalide sattumine maapinnale/maapinda koguses, mis sõltuvalt nende toksilisusest põhjustab pinnase ulatusliku ehk suuremahulise reostumise ning mis võib kaasa tuua põhjavee reostumise või mõjutada otseselt või kaudselt ohustatud liike ning nende elupaiku. Suures plaanis on ka reostuse tõsidus, ulatus, levik ning mõju sõltuvuses keskkonda sattunud aine omadustest ning õnnetuskohast. Oluline on teadvustada, et iga maismaatükk asub mingi pinnaveekogumi valgalal ja mõne põhjaveekogumi peal, st mingi risk pinna- või põhjavee seisundile on igal õnnetusel. (Keskkonnaamet 2011)

3.5.2. Ulatuslik pinnaveekogu reostus

Ulatuslik pinnaveekogu reostus on kemikaalide sattumine pinnaveekogusse koguses, mis sõltuvalt nende toksilisusest põhjustab ulatuslikku veeorganismide hukku, avaldab olulist ebasoodsat mõju veekogu ökoloogilisele ja keemilisele seisundile ning ohustab laiemalt looduskeskkonda, kaasa arvatud inimeste elu ja tervis. Samuti toimub reostusest tingitud pinnaveekogu vee värvuse või füüsikaliste omaduste ootamatu ja ulatuslik muutumine. Pinnaveekogu reostuse tõsidus, ulatus, samuti ka reostuse levik ning mõju inimesele, teistele elusorganismidele ja keskkonnale laiemalt sõltub otseselt aine omadustest. Olulise tähtsusega on reostuse põhjuseks olnud õnnetuse toimumise

koht. Reostuse oht on suurem, kui saasteaine satub otse õnnetuskohalt veekeskonda, võrreldes sellega, kui see toimuks veekogudest eemal. (Keskkonnaamet 2011)

Tõenäosus, et pinnavee ökoloogiline ja keemiline seisund halveneb oluliselt kemikaaliõnnetuse tulemusena, suureneb järgmistel juhtudel:

- veekogu vooluhulk (järve veehulk) on väike (ei toimu lahjendust);
- veekogu voolu kiirus väike - kemikaal jääb paigale (hüdrofoobse reostuse puhul on see hea, lihtne lokaliseerida reostust ja pärast aine kokku korjata);
- veekogu seisund oli juba enne defineeritud halva või kesiseksena (sellisel juhul on ökokatastroofiks vajalik lisanduv kemikaalihulk väga tühine);
- kemikaal on vees lahustuv;
- kemikaal ei reageeri pinnases olevate ainetega – meil on aluspõhjas ja ka vees põhiliselt karbonaadid, mis suudavad kuigivõrd puhverdada happelise loomusega reoainete mõju. (Keskkonnaamet 2011)

3.5.3. Ulatuslik põhjavee reostus

Ulatuslik põhjavee reostus on kemikaalide sattumine põhjavette koguses, mis sõltuvalt nende toksilisusest, toob kaasa ühisveehaarde (vett võetakse üle 50 inimese vajaduseks) või põhjaveemaardla (vett võetakse üle 500 m³/ööpäevas) reostumise. See, kas maapinna reostus läheb üle põhjavee reostuseks, sõltub aastaajast, pinnasest, kemikaalist ja õnnetuse asukohast. Talvel, kui maapind on külmunud, valgub reostus mööda maapinda laiali ja pinnasesse ei imbu tihti midagi – sel juhul põhjavee reostust ei kaasne. Pinnareostus läheb üle põhjavee reostuseks, kui reostus jõuab põhjavette, mis kajastub põhjavee mikrobioloogiliste või keemiliste kvaliteedinäitajate või indikaatornäitajate või ohtlike ainete sisalduse muutumises. (Keskkonnaamet 2011)

3.5.4. Õnnetus suurõnnetuse ohuga ettevõttes

Keemia-, jäätmekäitlus- või kütusega tegelevate ettevõtete avarii (sh tulekahju/pahvatus), kus kemikaal satub otseselt keskkonda või saastunud kustutusvee imbumisel pinnasesse ja/või põhjavette ning ammoniaagihoidla või ammoniaaki sisaldava kütuseseadme leke. Eestis on Päästeameti andmetel 31.12.2010 seisuga 51 suurõnnetuse ohuga (A ja B kategooria) ettevõtet. Peamiselt asuvad nad Harjumaal ja

Ida-Virumaal st suurte elanikutihedusega piirkondades ning peamiselt kaitsmata või nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel. (Keskkonnaamet 2011)

3.5.5. Õnnetus kemikaalide transpordil

Rasked tagajärjed võivad olla nt raudtee kütusetsisterni ja ohtliku kemikaali vedava paakauto kokkupõrkel asumi territooriumil paikneval raudteeülesõidukohal. (Keskkonnaamet 2011)

Rahvusvaheliste transiitvedude koormus raudteel on jaotunud põhiliselt Tallinn-Tapa, Tapa-Narva, Tapa-Tartu, Tartu-Koidula ja Tartu-Valga liinile. Kaubarongide hulgaga suuremad sõlmjaamad on Tallinn-Kopli, Ülemiste, Maardu, Muuga, Tapa, Kohtla, Narva, Tartu, Valga ja Koidula. Ulatusliku reostuse põhjustajaks võib olla ka kontrolli puudumine tsisternide seisukorra üle õli, kemikaalide või ohtlike jäätmete veo ajal ning raudtee või maantee halb seisukord. (Keskkonnaamet 2011)

3.5.6. Riskiklassi määramine

Ulatusliku maapinna, pinnaveekogu või põhjavee reostus riskiklass tulenevalt toimumise tõenäosusest ja tagajärgede ras-kusastmest on 3D ehk tegemist on väga kõrge riskiga, milleks tuleb valmistuda ning planeerida hädaolukorda ennetavaid ja tagajärgi leevendavaid meetmeid. (Keskkonnaamet 2011)

3.6. Ilmastikust tingitud hädaolukorrad

Kohtla-Nõmme valla kliimat mõjutab küllaltki lähedal asuv meri. Valdavalt on tuuline, tuulevaikust tuleb ette väga harva, põhiliselt öösiti. Tugevat tuult (tuulekiirus üle 15 m/s) on peamiselt sügisel ja talvel. Domineerivad lõuna-, edela- ja läänetuuled. (Kohtla-Nõmme valla kriisireguleerimisplaan 08.04.2011:4)

Maksimaalne puhanguline tuulekiirus võib ületada 30 m/s, maksimaalne tuulekiirus on olnud 23 m/s, maksimaalne puhanguline tuulekiirus võib ületada 30 m/s. (Kohtla-Nõmme valla kriisireguleerimisplaan 08.04.2011 :4)

Ajavahemikul 1961-2003 oli aasta keskmine õhutemperatuur +5,4°C. minimaalne – 32,2°C ja maksimaalne 34,3°C. (Kohtla-Nõmme valla kriisireguleerimisplaan 08.04.2011:4)

Sademetekogus ajavahemikul 1961-2003 oli keskmiselt 671,4 mm aastas. Kõige sademeterohkemad kuud ligi 80 mm sademete hulgaga olid juuli ja august ja kõige sademetevaesemad veebruar ja märts. (Kohtla-Nõmme valla kriisireguleerimisplaan 08.04.2011:4)

Kohtla-Nõmme vallas võib esineda lokaalseid üleujutusi kevadeti lumesulamise perioodil Raudtee ja Savi tänava piirkonnas, samuti suvel ja sügisel pikkade vihmaperioodide ajal. Esinevad üleujutused ei kujuta elanikkonnale suurt ohtu. (infra Lisa 1 2011)

3.6.1. Erakordselt külm ilm

Erakordselt külm ilm määratletakse hädaolukorrana, kui rohkem kui kaks päeva esineb -30°C või madalam õhutemperatuur, mille tagajärjel satub ohtu elutähtis teenus ning võib tekkida kahju inimeste elule või tervisele. (Päästeamet 2011a :3)

Erakordselt külmad ilmad on tingitud ilmastikuteguritest. Pakane ehk külmalaine on põhjustatud külma õhu sissetungist või õhu jahenemisest kohapeal. Erakordselt külmad ilmad Eestis on seotud põhjakaarest tulnud mandriliste või mereliste arktiliste õhumassidega või idakaare mandrilise (kontinentaalse) polaarse õhuga. (Päästeamet 2011a :3)

Oht elutähtsatele teenustele võib madalate temperatuuride korral olla tingitud vee ja kütuste külmumisest ja suurenenud energiatarbimisest. (Päästeamet 2011a :3)

Madalaimad temperatuurid esinevad Eestis detsembri lõpust veebruari keskpaigani. Õhutemperatuuri absoluutse miinimumi väärtus oleneb oluliselt ka asukohast. EMHI andmetel esinevad Eestis madalaimad temperatuurid Ida-, Kirde- ja Kagu-Eestis. Erakordselt külmad ilmade tagajärgi inimeste elule ja tervisele aitab leevendada kodutute varjupaikade süsteemi toimimine ja soojavarustust tagava elutähtsa teenuse (elektrivarustuse ja kaugküttesüsteemi toimimise) ootamatu katkemise korral ohtu sattunud inimestele ümberpaigutamise tagamine. (Päästeamet 2011a :3)

3.6.2. Riskiklassi määramine

Erakordselt külma ilma riskiklass tulenevalt toimumise tõenäosusest ja tagajärgede raskusastmest on 2B ehk tegemist on madala riskiga. (Päästeamet 2011a :5)

3.6.3. Erakordselt kuum ilm

Erakordselt kuum on ilm, kui õhutemperatuur on kõrgem kui +30 °C kauem kui kaks päeva, mille tagajärjel satub ohtu inimeste elu või tervis või mis tekitab kahju elutähtsale teenusele. (Erakordselt kuuma ilma... 23.03.2011)

Erakordselt kuuma ilma korral on ohustatud eelkõige inimeste tervis. Saadavad tervisekahjustused võivad põhjustada kuumarabandust, krooniliste haiguste ägenemist või olla letaalsed. (Erakordselt kuuma ilma... 23.03.2011)

Mõningatel juhtudel (metsatulekahju) võib esineda looduskeskkonna ajutist saastumist ja kahjustumist. Varalised kaotused võivad olla seotud ainult tulekahjudega. (Erakordselt kuuma ilma... 23.03.2011)

Erakordselt kuuma ilma puhul ei häiru või häiruvad vähesel määral elutähtsad teenused nagu päästetöö, statsionaarse eriarstiabi toimimine. Mõningal määral, eriti linnades, võib suureneda vajadus kiirabiteenuse järele. (Erakordselt kuuma ilma... 23.03.2011)

3.6.4. Riskiklassi määramine

Võttes arvesse sündmuse tõenäosust (**5**) ja tagajärgede raskusastet (**B**) tuleb antud hädaolukorda klassifitseerida kui madala riskiga hädaolukord 4B. (Erakordselt kuuma ilma... 23.03.2011)

3.6.5. Torm

Rahvusvahelise kokkuleppe kohaselt loetakse tormiks tuult, mille keskmine kiirus ulatub 21m/s või üle selle. Tuule ohtlikkuse tase suureneb oluliselt alates 25 m/s. Tuult kiirusega 33 m/s loetakse orkaani tugevusega tuuleks. Tormiga võivad sõltuvalt

aastaajast esineda koos teised ohtlikud ilmastikunähtused, suvel rohke vihmased, äike, trombi, talvel lumesadu ja tuisk. (Päästeamet 2011b:3)

Torm määratletakse hädaolukorrana, kui tuule keskmine kiirus on 25 m/s või esinevad tuulepuhangud 33 m/s ning selle tagajärjel tekivad olulised varalised kahjud ja häired elutähtsa teenuse toimepidevuses ohustades inimeste elu ja tervist. (Päästeamet 2011b:3)

Tormituuli on kõige rohkem talve alguskuudel, novembrist jaanuarini. Talvel võib lumesaju või maapinnal lahtise lume olemasolul kaasneda tormituultega ka ohtlik tuisk. (Päästeamet 2011b:3)

Inimeste elu ja tervis

Tormid võivad põhjustada surmajuhtumeid ja vigastusi. Ohuks on langevad puud, lahtised esemed, vigastatud elektriliinid, liiklusõnnetused, talvetormide korral surnuuskülmumine jne. Toimunud sündmuste põhjal, milles on esinenud üksikuid hukkunuid, saab tagajärgi inimeste elule ja tervisele pidada kergeteks. (Päästeamet 2011b:4)

Vara

Varalised kahjud kaasnevad iga tormiga. Kahjustada võivad saada hooned, autod, seadmed jms, sealhulgas elutähtsa teenuse osutamise seotud objektid, seadmed. Varalist kahju suurendab metsadele tekkinud ulatuslik kahju. Varale tekkivate kulude raskusastet võib pidada raskeks. (Päästeamet 2011b:4)

Elutähtsate teenuste toimepidevus

Tormid mõjutavad oluliselt elutähtsate teenuste toimimist. Iga tormiga esineb elektriliinide kahjustusi ning häireid elektrivarustuses, võimalikud on massilised elektrikatkestused. Elektrikatkestused tekivad põhiliselt maa piirkondades, kus on õhuliinid. Lisaks on nii langenud puude, kui talvetormidega kaasneva tuisu tõttu mõjutatud maanteetransport. Suurte tuulte tõttu on võimalikud häired sadamate toimimises ning laeva- ja rongiliikluses. Oluliselt suureneb hädaabiteadete arv ja päästetööde vajadus tormikahjustuste likvideerimiseks. (Päästeamet 2011b:4)

3.6.6. Riskiklassi määramine

Hädaolukorra „torm“ riskiklass tulenevalt toimumise tõenäosusest ja tagajärgede raskusastmest on 3C ehk tegemist on kõrge riskiga. Seega on tegemist olulise riskiga, milleks tuleb valmistuda ning planeerida hädaolukorda ennetavaid ja tagajärgi leevendavaid meetmeid. (Päästeamet 2011b:5)

3.7. Elektri- ja sidekatkestus

Elektrivarustuse toimimine – Elering OÜ ja Eesti Energia AS andmetel võivad madalad temperatuurid mõjutada elektrijaamade tööga seotud toiminguid nagu põlevkiviga varustamine ja tuha transport. Sellest tingitud mõju ei ole senini aga elektrijaamade tööd seisanud ning nende ohtudega arvestatult on kasutusele võetud meetmed elektrijaamade töö tagamiseks. Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ andmetel on madalast välisõhu temperatuurist tingitud elektrivarustuse häired kestvusega 1 – 12 tundi. Tulenevalt eelnevast puudub Elering OÜ, Eesti Energia AS ja Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ hinnangul madala õhutemperatuuri esinemisel märkimisväärne mõju elektrivarustuse toimimisele ning tekkivaid häireid saab pidada lühiajalisteks. (Päästeamet 2011a:4)

Toimunud tormid on näidanud, et näiteks elektrivarustuse häired kestavad mitmeid päevi, sõltuvalt vigastuste hulgast, ilmastiku oludest ja talvel lumest tingitud lisatakistustest taastatakse elektrivarustus nädala kuni kahe nädala jooksul. Elering OÜ andmetel on madalate temperatuuride tõttu esinenud probleeme elektrijaamade töös: 1978. a külmal talvel põhjustas kütuste külmumine Narva Elektriijaamade tootmise ca 600 MW languse ja Balti Elektriijaamade seismajäämise ohu. (Päästeamet 2011b:5)

KOKKUVÕTE

Antud lõputöös uuris autor, kuidas KOV tagab seaduses ettenähtud viit põhiteenust ja millised hädaolukorrad võivad takistada KOV täitmast neid viit põhiülesannet. Lõputöö käigus küsitles autor vallavanemat, vallasekretäri, valla majandusnõunikku, Ida-Eesti Päästkeskuse Kriisireguleerimisbüroo juhtivspetsialisti Urmas Tokmani ning OÜ Järve Biopuhastuse juhiabi.

Lõputöö käigus andis autor ülevaate Kohtla-Nõmme vallast, kirjeldas vallas enam asetleidvaid hädaolukordi ja kuidas vald tagab talle pandud HOS viie elutähtsate teenuste toimepidevust.

Kohtla-Nõmme valla suuremaid ohtusid on rongiliiklus ja elektrienergia katkestused. Samuti võib probleeme tekitada talvisel perioodil pikemaajaline madal temperatuur ja tormised ilmad (tuisk, murduvad puud). Antud tööd saab Kohtla-Nõmme vald kasutada oma valla toimepidevuse riskianalüüsi täiendamisel, samuti saab andmeid kasutada regionaalses kriisireguleerimise plaanis. Töö käigus kaardistas autor koostöös valla esindajatega esmased erinevad ressursivõimekused, mida saab vald kasutada hädaolukordade lahendamiseks.

Antud teemat saab edasi käsitleda HOS § 39 Toimepidevuse plaani koostamise juures.

Kuigi vastavalt HOS on toimepidavuse plaan nõutav omavalitsusüksuses, kus on elanikke 40000 või rohkem, arvan, et iga omavalitsus peaks teadma riske, mis ohustavad elutähtsa teenuse toimimist ja seetõttu peaks igal omavalitsusel, olenemata selle suurusest, olema oma hädaolukordade lahendamise plaan, tagamaks elutähtsat teenust.

РЕЗЮМЕ

В данной работе автор исследовал каким образом местное самоуправление обеспечивает пять основных услуг, предусмотренных законом, и какие чрезвычайные ситуации могут препятствовать местному самоуправлению выполнить пять основных задач. В ходе дипломной работы автор опросил старейшину волости, секретаря волости, советника экономики волости, ведущего специалиста бюро по регулированию кризисов Восточного Эстонского Спасательного Центра Урмас Токман и помощника руководства OÜ Järve Biopuhastus.

В работе автор дал обзор о волости Kohtla-Nõmme, описал наиболее вероятные чрезвычайные ситуации и каким образом волость обеспечивает пять основных услуг.

Наибольшей опасностью волости Kohtla-Nõmme является движение поездов и прерывание электроэнергии. Также могут вызвать проблемы в зимний период низкая температура и штормовая погода (метель, сломанные деревья). Данную работу волость Kohtla-Nõmme может использовать для дополнения анализа рисков обеспечения и также полученные данные в региональном плане регулирования. В ходе работы автор совместно с представителями волости собрал данные о возможностях ресурсов, которые волость может использовать для разрешения чрезвычайных ситуаций.

Данную тему возможно далее рассматривать при составлении плана обеспечения закона о чрезвычайных ситуаций § 39.

Несмотря на то, что в соответствии с законом о чрезвычайных ситуаций, план обеспечения требуется в самоуправлениях, в которых число жителей 40000 или больше, считаю, что каждое самоуправление должно знать риски, которые угрожают обеспечению жизненно важных услуг и поэтому должен быть у

каждого самоуправления, независимо от его величины, свой план чрезвычайных ситуаций, который бы гарантировал обеспечение жизненно важных услуг.

KASUTATUD ALLIKAD

Aaviksoo, B. 2000. Kohaliku omavalitsuse ülesannete lepinguline delegeerimine ja korruptsioon. *Juridica*, VIII lk 508-517.

Arengukava 2004-2014. Kohtla-Nõmme valla kodulehelt
<http://www.kohtlanomme.ee/index.php?picfile=13>, välja otsitud 30.03.2011

Erakordselt kuuma ilma hädaolukorra riskianalüüs. Kinnitatud Terviseameti Peadirektori 31.03.2011 käskkirjaga nr 1.1-1/25. Terviseameti koduleheküljelt
http://www.terviseamet.ee/fileadmin/dok/Kasulikku/Risk_Kuum_ilm.pdf välja otsitud 23.04.2011

Keskkonnaamet 2011. Hädaolukordade riskianalüüs. Ulatuslik maapinna, pinnaveekogu või põhjavee reostus sisemaal. Publitseerimata allikas, kätte saadav Päästeameti siseveebist.

Hädaolukorra seadus 15.06.2009, jõustunud üldises korras - RT I, 08.11.2010 ... RT I, 08.11.2010, 3.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus 02.06.1993, jõustunud üldises korras, RT I 1993, 37, 558 ... RT I, 05.01.2011, 10.

Kohtla-Nõmme vallavolikogu esimehe 08.11.2007. a. määrus nr 18 „Kohtla-Nõmme valla jäätmekava kinnitamine“.

Kohtla-Nõmme valla kriisireguleerimisplaan (eelnõu) 2008. Publitseerimata allikas.

Kohtla-Nõmme vallavanema 18.06.2010 korraldus nr 92 „Kriisikomisjoni koosseisu kinnitamine“.

Kohtla-Nõmme Vallavolikogu 10.07.2006.a. määrus nr. 10. „Kohtla-Nõmme valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arengukava aastateks 2006-2015“. Kätte saadav Kohtla-Nõmme vallavalitsusest.

Kohtla-Nõmme üldinfo. Kohtla-Nõmme valla kodulehelt <http://www.kohtlanomme.ee/?go=yldandmed>, välja otsitud 18.01.2011.

Lehtonen, J., Saksakuulm Tampere, K., „Head halvad sõnumid. Riski-ja kriisikommunikatsiooni alused“, *Äripäev*, 2009, 37.

Lisa 1 Intervjuuküsimused Kohtla-Nõmme vallavalitsuse esindajatele 2011

Toimepidevuse riskianalüüsi koostamise juhend Siseministri 08.06.2010 määrus nr 16, jõustumise aeg 21.06.2010, RT I 2010, 33, 179.

Olle, V. 2002, Kohaliku omavalitsuse ülesannete struktuur ja liigitamiskriteeriumid. *Juridica*, VIII, 523-531

OÜ Järve Biopuhastus juhatuse liikme 12.01.2011 käskkiri nr 1-2D/6 „OÜ Järve Biopuhastus riskianalüüs“.

Paljude kannatanutega õnnetus maanteel. Hädaolukorra riskianalüüs. Kinnitatud Maanteeameti peadirektori 03.03.2011. a. käskkirjaga nr. 104. Maanteeameti koduleheküljelt http://www.mnt.ee/public/Riskianal__s_-_Paljude_kannatanutega_onnetus_maanteel.pdf välja otsitud 10.04.2011

Pääseamet 2011a. Erakordselt külm ilm. Publitseerimata allikas. Asutusesiseseks kasutamiseks, kätte saadav Päästeameti siseveebist.

Pääseamet 2011b. Torm. Publitseerimata allikas. Asutusesiseseks kasutamiseks, kätte saadav Päästeameti siseveebist.

Pääseamet 2011c. Ulatuslik tulekahju või plahvatus tööstus- või laohoonetes. Publitseerimata allikas. Asutusesiseseks kasutamiseks, kätte saadav Päästeameti siseveebist.

Päästeamet 2011d. Tulekahju, plahvatus või varing, mille tagajärjel saab vigastada palju inimesi. Publitseerimata allikas. Asutusesiseseks kasutamiseks, kätte saadav Päästeameti siseveebist.

Rahvastik. Kohtla-Nõmme valla kodulehelt <http://www.kohtlanomme.ee/?go=rahvastik> välja otsitud 18.01.2011

Tehnilise Järelevalve Amet 2011. Riskianalüüs paljude kannatanutega või suure looduskeskkonna kahjuga õnnetus ohtlikke aineid vedava rongiga. Publitseerimata allikas, kätte saadav Päästeameti siseveebist.

Tänavate lumepuhastusteenuse osutamise leping Kohtla-Nõmme vallavalitsuse ja OÜ Tuulejõud OÜ vahel 04.11.2010. Asutusesiseseks kasutamiseks. Kätte saadav Kohtla-Nõmme vallavalitsusest.

LISA 1. INTERVJUUKÜSIMUSED KOHTLA-NÕMME VALLAVALITSUSE ESINDAJATELE.

1. Kas Kohtla-Nõmmel on korterelamutes tsentraalne küttesüsteem?

V: Ei ole. Korterelamutes on kas lokaalsed katlamajad, elektriküte või on säilinud puiduküte (ahjud, pliidad, kaminad).

2. Millist kütet kasutatakse lokaalsetes katlamajades (puit, gaas, naftasaadused, elekter)?

V: Vedelküte (diisel).

3. Kui kasutatakse muid küttaaineid kui elekter, kus ladustatakse sellisel juhul küttaaine?

V: Igas hoones, kus on katlamaja, on ka mahuti.

4. Kui pikaks ajaks jätkub keskmiselt sellest küttest, kui väljas on -20⁰C külma?

V: Sellisel perioodil jätkub kütet kaheks nädalaks.

5. Kas kütte muretsemine on korteriühistute probleem?

V: Jah ühistud muretsevad ise kütte.

6. Kas ühistud teevad selles küsimuses koostööd, et ostavad mitme maja peale korraga kütte?

V: Iga korteriühistu tellib ise kütte.

7. Kas vallas on olemas oma konstaablipunkt, milline on töögraafik, mitu konstaablit on vallas?

V: Konstaablipunkti siin ei ole (vallas), aga nad peaksid käima vallavalitsuses dokumente võtmas ning kodanikke vastu võtmas iga teisipäev kella 14:00-15:00 (mina pole neid realselt siin veel näinud). Kättesaadavad on Kohtla-Järve konstaablipunktis. Konstaablik on Urmas Ehalaas. Tel. 3372443

8. Millal on vastu võetud jäätmehoolduseeskiri?

V: 22.04.2008

9. Milline resurss on vallal kasutada (majutus, tehnika, kopad, sahad, laadurid, bussid, kallurid, jne.)?

V: Nimekiri lisatud lisadesse

10. Kuhu on evakuatsiooni korral võimalik inimesi majutada?
V: Kohtla-Nõmme hostel, tel.3324017 (Kohtla Kaevanduspark-muuseumi külastuskeskus; Kohtla-Nõmme Rahvamaja, tel 3325174)
11. Kas rahvamajas on olemas selleks puhuks tekke, patju?
V: Saab korraldada tekid-padjad kuni 50-le inimesele
12. Kui on vaja toitlustada suurem hulk rahvast, kuidas korraldate (Moonika torm ning Viru-Nigula VV näide)?
V: SA Kohtla Kaevanduspark-muuseum; Kohtla põhikool; Kohtla-Nõmme lastekodu.
13. Kas toitlustusettevõtetel on olemas toiduained toitlustuse korraldamiseks?
V: Kohtade peal olemas väike varu
14. Kui pikaks ajaks jätkub kohapeal olevatest toiduainetest ja kui suurele rahvahulgale?
V: Kohtadel on olemas väike varu, mõneks päevaks. Pikema perioodi puhul saab lisa kauplusest.
15. Kui tekib vajadus inimeste evakuatsiooniks, kuidas ja kuhu seda korraldate?
V: Elanikkonna evakuatsiooni puhul on kogunemiskohaks Kohtla-Nõmme Rahvamaja. Kui on vaja elanikkonda evakueerida väljapoole valla territooriumi, siis seda tehakse koostöös maakonna kriisikomisjoniga.
16. Kuidas toimub inimeste evakuatsioon rasketes ilmastikuoludes (tuisk, üleujutused), ehk kui on raskendatud teede läbitavus?
V: Meil on selleks olemas eritehnika - lumesaan Yamaha ja suurem rajamasin Kässbohrer Pisten Bully.
17. Kuidas toimub elanikkonna teavitamine kriisisündmuse ajal?
V: Selleks määratakse kriisiabitelefoniid; teated teadetatahlitele, veebilehele.
18. Kui tormiga langevad sidesüsteemid rivist välja?
V: Kuna valla territoorium on väike, siis on võimalik territoorium ajagada erinevate inimeste vahel ning teha teavitustööd koduviisiitidega.
19. Kuidas teavitata hädaolukorrast vanemaid inimesi, kellel puudub kodus internetivõimalus või, kui inimesed ei oska kasutada arvutit?
V: Kuna valla territoorium on väike, siis on võimalik ka jagada piirkonniti erinevate inimeste vahel kodukülastused.
20. Kuidas toimub valla kriisimeeskonna teavitamine, kuna viimasel ajal on tihti olnud sidega probleeme (EMT üle riigi maas, lubasid hiljem tasuta helistada ja

SMS saatavõrgusiseselt kompensatsiooniks, 17.04.11 ei töötanud Elioni internet ja televisioon)?

V: Valla kriisikomisjoni liikmed on kõik kohalikud ja kiiresti kättesaadavad v.a. Andra Pärnamäe, OÜ Järve Biopuhastus. Teda kaasatakse ainult siis, kui on kriisiolukorras probleeme joogivee varustusega. Ülejäänud juhtudel on võimalik komisjon kokku saada ka kodust kodusse käies. 110 ja 112 telefonid ikka töötavad, nende kaudu saab ka infot edasi anda.

21. Kuidas on lahendatud päästeteenistuse jaoks veevõtukohtade küsimus (hüdrandid, veehoidlad, looduslikud veevõtukohtad)?

V: Kogu valla ühisveevärk on välja renditud nii, et on olemas piisav arv tuletõrjehüdrante, kaevanduspargis on olemas ka tiik, mida saab kasutada veevõtukohtana, jõe lähedus koos juurdepääsu võimalustega.

22. Kui toimub veevarustuse katkestus elektrienergia katkemise tagajärjel, kes peab tagama elektriga varustatuse (kas OÜ Järve Biopuhastusel on olemas selleks puhuks elektrigeneraatorid)?

V: See on tõepoolest nende ülesanne.

23. Kas OÜ Järve Biopuhastusel on olemas elektrigeneraatorid pikemaajalise voolukatkestuse tarbeks? V: Joogivee

pumplate elektrivarustuse tagamiseks renditakse elektrigeneraatorid, enda oma varugeneraator on meil puhastil reoveepuhasti lakkamatu töö tagamiseks; suurimate reoveepumplate (Ahtme, Püssi ja Kohtla-Järve puhasti) seiskamise puhul kogutakse reovesi avariimahutisse, teistest kohtades vastavalt olukorrale - reovesi pumbatakse välja ning spetsialiseeritud tsisternautoga viiakse puhastile; samuti renditakse elektrigeneraator elektrivarustuse tagamiseks.

24. Kas talvise teehoolduse jaoks korraldatakse igal aastal uus konkurss või tehakse leping pikema aja peale?

25. Kes tegeleb (kuidas on lahendatud) vallas tormikahjustuste likvideerimisega (kui on murdunud rohkem puid Kohtla-Nõmme ja Kohtla alevikus)?

LISA 2. MEMO MAAPINNA PÕLENGU KOHTA KOHTLA-NÕMME VALLAS

1. 21.01.2011.a. helistati vallavanemale Kohtla Kaevanduspark-muuseumi töötajate poolt, et midagi põleb katastriüksusel nr. 32301:001:0007.
2. Vallavanem helistas 21.01.2011.a. maaüksust lepingu alusel kasutavale Roland Tarum'ile ja nõudis, et rakendataks meetmeid põlengu kustutamiseks.
3. Roland tarum helistas 23.01.2011.a. vallavanemale ja teatas, et põlengule on suudetud panna piir.
4. 01.02.2011.a. hommikul helistati uuesti Kohtla Kaevanduspark-muuseumist ja teatati, et ikka põleb ning arvati, et tuli on maa sisse läinud ja maa sees olev jääkpõlevkivi on süttinud.
5. 01.02.2011.a. kell 10.00 kogunes Kohtla-Nõmme valla kriisikomisjon. (vt. Lisa 4). Vallavanem käis põlengukohas asja uurimas.
6. 03.02.2011.a. arutas vallavalitsus oma istungil põlenguküsimust.
7. 05.02.2011.a. helistas vallavanem häirekeskuse hädaabinumbri 112 ja palus abi põlengu kustutamiseks. Päästeamet alustas põlengu kustutamist. Vallavanem käis põlengukohas asja uurimas.
8. 07.02.2011.a. saadeti kiri kinnistu omanikule Pavel Sokolov'ile.
9. 16.02.2011.a. saatis vallavanem kirja Keskkonnainspeksioonile põlengu kohta.
10. 18.02.2011.a. käisid vallavanem Illart Jool ja SA KKPM juhatuse esimees Ain Luuk Keskkonnainspeksioonis tunnistusi andmas.
10. 20.02.2011.a. lõpetati aktiivsed kustutustööd päästeameti poolt. Peale selle toimusid põlenguala järelkontrollid.

LISA 3. RESSURSIPLAAN (TEHNIKA, MAJUTUS, TOITLUSTUS, JNE.)

Tegevusvaldkond/ teostaja	Kontakt
Tänavavalgustus	
AS Elrek-Mont	5048771
AS Elektro Sistem	5022688/3353902
Elektrivarustus	
Eesti Energia, rikked	5275745 Urmas Tee
Vesivarustus ja kanalisatsioon	
AS Viru Vesi dispetšer	3344004
Side	
Elion Ettevõtted AS	lühinumber 165
Elisa Eesti AS	lühinumber 156
Ühistransport	
AS Sebe	3346995
Teede hooldus	
AS N&V	5057946/3366725
AS Talter	53411507/5023260-Jaan Säälük
VKG Transport AS	5201666/3342277, M.Parkman 5168211
FIE Roland Tarum	56611373
Aivar Voldek	56684800
OÜ Tuulejõud	5015685- Ronaldo Sildnik

Hulkuvad koerad	
Koerte varjupaik Grey Dogs	5023741
Katlamajade hooldus	
Aivar Kond	5057556
Hoonetesised küttesüsteemid	
FIE Aavo Levõl	5059387
Prügivedu	
AS Ragnar&sells	5073016
Ekovir OÜ	3376580

LISA 4. KOHTLA-NÕMME KRIISIKOMISJONI KOOSSEIS

KOHTLA-NÕMME VALLAVALITSUS

KORRALDUS

Kohtla-Nõmmel

18.06.2010.a.nr, 32

Kriisikomisjoni koosseisu kinnitamine

Võttes aluseks "Hädaolukorra seaduse" § 5, OÜ Järve Biopuhastuse 17.06.2010.a. kirja nr.5-1/700 ja vallavalitsuse liikmete arvamused, annab Kohtla-Nõmme Vallavalitsus KORRALDUSE:

1. kinnitada Kohtla-Nõmme Valla kriisikomisjoni koosseis alljärgnevalt:
  - 1.1. Illart Jool- vallavanem- komisjoni esimees
  - 1.2. Jaak Rooden- abivallavanem- komisjoni aseesimees
  - 1.3. Rein Poom- valla majandusjuhataja- komisjoni liige
  - 1.4. Moonika Räätsak- vallavalitsuse sots.töötaja- komisjoni liige
  - 1.5. Andra Pärnamäe- Järve Biopuhastuse OÜ tootmisdirektor- komisjoni liige

Illart Jool
Vallavanem

Luule Luuk
Vallasekretär

Ida-Eesti Päästkeskus
SISSE TULNUD
"Z" .....07.....2010a
Nr. 7.1-1/875